

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11P/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818202040
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2019:5818202040.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - C. D., nar. X.XX.XXXX, bytom T. V. Z. č. XX/XXX, A., T. republika, a otca - H. M., nar. X.X.XXXX, zomrelom dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom A. Q. XX/X, XXX XX C., v konaní o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti + NO,

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. dieťa S. M., nar. XX. XX. XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti V. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. XXX/XX/XX, XXX XX H., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka mal. C. D., nar. XX. XX. XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. dieťaťa S. M., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 70 EUR mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.10.2018 navrhovateľka žiadala, aby mal. dieťa S. M., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matka maloletej bola zaviazaná prispievať na jej výživu sumou po 70 eur mesačne vždy do každého 20 dňa v mesiaci vopred na účet Úradu soc. vecí a rodiny Námestovo.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky V. M., nar. XX.XX.XXXX, a to rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/49/2016 zo dňa 22.11.2016, avšak táto má v súčasnosti zdravotné problémy a nedokáže sa o vnučku plnohodnotne, tak mentálne ani fyzicky postarať. Otec maloletej už zomrel a matka maloletej žije v T., pričom o dcéru nemá záujem a ani maloletá nemá záujem žiť s matkou v T.. Ona je sestrou starej matky maloletej, pričom sestru v C. často navštevuje, maloletá ju pozná a jej s ňou v častom kontakte, chodíva ku nej do H. a je zvyknutá aj na jej domácnosť. Keďže zdravotný stav starej matky nie je dobrý a maloletá sa zhoršila v prospechu v škole a nie je kontrolovaná tak ako by bolo potrebné, tak po dohode so starou matkou maloletej ako aj po porade s príslušnou soc. kuratelou v H. sa dohodli, že najlepšie pre maloletú bude, ak bude ďalej maloletú vychovávať ona, pričom dieťa bude môcť naďalej navštevovať starú matku v C. a preto podala tento návrh.

3. V danom prípade súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom na tunajšom súde dňa 27.6.2019, a to v neprítomnosti matky maloletej, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané, a to dňa 29.5.2019, táto svoju neúčasť na pojednávaní ničím neospravedlnila ani sa k podanému návrhu žiadnym spôsobom nevyjadrila. Súd tak postupoval podľa § 180 Civilného sporového poriadku.

4. Na pojednávaní konanom na tunajšom súde dňa 27.6.2019 navrhovateľa zotrvala na podanom návrhu, pričom ďalej doplnila, že maloletá žije v ich domácnosti od 10/2018, má k dispozícii vlastnú izbu, problémy so školou nemá, venuje sa viac športu, pričom starú mamu navštevuje cez víkendy, rešpektuje ju aj jej manžela. Situácia v rodine sa už ukludnila, všetci si na seba zvykli, pričom aj jej sestra a teda stará mama maloletej je na tom už lepšie, tak po psychickej ako aj zdravotnej stránke.

5. Stará matka maloletej na pojednávaní uviedla, že s podaným návrhom súhlasí, maloletá jej vnučkou, o túto sa starala od smrti svojho syna. Vnučka ju navštevuje cez prázdniny a víkendy, keďže navrhovateľka jej sestrou.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že s podaným návrhom súhlasí, dieťa sa adaptovalo na nové prostredie v ktorom má vytvorené všetky podmienky na priaznivý vývoj.

7. Svedok M. O., inak manžel navrhovateľky potvrdil, že maloletá žije v ich spoločnej domácnosti od 10/2018, pričom on sa s návrhom svojej manželky na zverenie maloletej do manželkinej náhradnej osobnej starostlivosti stotožňuje.

8. Okresný prokurátor na pojednávaní rovnako navrhol vyhovieť návrhu navrhovateľky v plnom rozsahu.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak oboznámením sa s listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj výsluchom účastníkov konania, pričom po zistení nižšie uvedeného právneho a skutkového stavu veci návrhu navrhovateľky plnom rozsahu vyhovel, a to z nasledujúceho dôvodu:

10. Podľa § 28 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj mal. dieťaťa
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.122. Podľa

11. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákon o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákon o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

Podľa § 45 ods. 1 Zákon o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

12. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že otec maloletej H. M. dňa XX.X.XXXX zomrel. Uvedenú skutočnosť mal súd preukázanú z pripojeného úmrtného listu zo dňa XX.X.XXXX /viď čl. 3 spisu/. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/49/2016, osobitne z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 4P/49/2016-36 zo dňa 22.11.2016 mal súd preukázané, že maloletá bola po smrti otca zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky V. M., a to až vydania uznesenia č.k. 11P/56/2018-18 zo dňa 16.10.2018, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo starej matke maloletej nariadené odovzdať maloletú do dočasnej starostlivosti navrhovateľky, s tým že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu navrhovateľky na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. XXP/XX/XXXX. Z registra trestov SR /čl. 40 spisu/ bolo ďalej zistené, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov GP SR, zo správy jej povesti zo dňa 28.2.2019 /čl. 43/ vyplýva, že táto žije spolu s manželom usporiadaným životom, kedy na jej osobu neboli podané žiadne pripomienky ani sťažnosti. Rovnako z lekárskej správy zo dňa 13.6.2019 /čl. 70 spisu/ vyplýva, že navrhovateľka je aj po zdravotnej stránke, tak psychickej ako aj fyzickej spôsobilá starostlivosti o mal. dieťa. V neposlednom rade zo správy ZŠ M. O. H. súd zistil, že maloletá v škole dosahuje priemerné vyučovacie výsledky, jej príprava na vyučovanie nie je pravidelná, ale je postačujúca, táto má veľmi dobré správanie tak k spolužiakom ako aj k učiteľom, táto sa aktívne venuje športu, kde školu reprezentuje v rôznych športových disciplínach/viď čl. 67 spisu/. V konaní bolo rovnako zistené, že navrhovateľka je tetou maloletej, keďže je sestrou jej starej mamy, manžel navrhovateľky so zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti svojej manželky súhlasil.

13. Po zistení vyššie uvedeného skutkového stavu veci s poukazom na ust. § 45 ods. 1 Zákona o rodine súd návrhu navrhovateľky v plnom rozsahu vyhovel a zveril maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti, keďže v konaní bolo preukázané, že otec maloletej zomrel, pričom matka maloletej žije v T. a o dcéru javí len sporadický záujem, stará matka maloletej, ktorá je ďalšou blízkou príbuznou

dieťaťa o túto nemôže osobnú starostlivosť vykonávať z dôvodu svojho zhoršeného zdravotného stavu, so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasila, keďže táto jej sestra. Navrhovateľka je tak s maloletou v blízkom príbuzenskom vzťahu, pričom táto zároveň spôsobom svojho života, ako aj po zdravotnej stránke zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletej, čo bolo preukázané z vyššie uvedených listinných dokladov o povesti, ako aj o zdravotnom stave navrhovateľky. V neposlednom rade maloletá sa v dočasnej starostlivosti navrhovateľky už nachádza, a to prakticky od októbra 2018, a teda už po dobu 9 mesiacov, pričom za toto obdobie neboli v jej starostlivosti o maloletú zistené žiadne nedostatky, ako to potvrdzuje aj správa a vyjadrenie kolízneho opatrovníka maloletej. Súd zároveň vymedzil navrhovateľke rozsah jej práv a povinností k maloletej, a teda v podstate práva, ktoré inak patria rodičom dieťaťa a ktoré práva rodičom síce nezaničujú avšak títo ich nevykonávajú v rozsahu v akom patria navrhovateľke. Matke maloletej tak prináleží právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí, ako aj právo stykať sa s dieťaťom.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Rovnako treba spomenúť, že nezaničujú ani vyživovacia povinnosť rodičov, v tomto prípade teda už len vyživovacia matky maloletej, keďže rodinnoprávny vzťah medzi matkou a dieťaťom naďalej trvá, a preto súd s poukazom na ust. § 62 Zákona o rodine zaviazal matku maloletej prispievať na jej výživu výživným v sume 70 Eur mesačne, kde pri určení výšky výživného, keďže sa nepodarilo zistiť majetkové ani osobné pomery matky vychádzal z tej skutočnosti, že matke bol návrh doručený, táto teda mohla byť s návrhom navrhovateľky plne oboznámená, voči touto nenamietala, o termíne pojednávania mala vedomosť, pričom takto stanovené výživné mala platiť aj v prípade keď maloletá bola v náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky. Takto stanovené výživné je matka povinná poukazovať na účet Úradu soc. vecí a rodiny Námestovo, a to s poukazom na ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 364 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 365 ods. 1 až 3 CSP.

Toto rozhodnutie je v časti o výživnom vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní

.Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.